

2016. április

Jelenségnaptár

HOLDFÁZISOK

Április 7.	11:24 UT	újhold
Április 14.	03:59 UT	első negyed
Április 22.	05:24 UT	telehold
Április 30.	03:29 UT	utolsó negyed

Neptunusz: A hónap döntő részében nem figyelhető meg. Az utolsó napokban már megkísérélhető felkeresése az Aquariusban, ahol továbbra is előretartó mozgást végez.

Kaposvári Zoltán

A bolygók láthatósága

Merkúr: A hónap során kitűnően megfigyelhető az esti nyugati égen. A hónap elején még háromnegyed órával nyugszik a Nap után, de láthatósága gyorsan javul. 18-án van legnagyobb keleti kitérésben, 19,9°-ra a Naptól. Ekkor közel két órával később nyugszik, mint a Nap, idei legjobb esti láthatóságát adva. A hónap végére láthatósága romlani kezd, de 30-án még majdnem másfél órával nyugszik a Nap után.

Vénusz: A Nap közelsége miatt nem figyelhető meg. Fényessége $-3,8^m$ -ról $-3,9^m$ -ra nő, átmérője $10,3''$ -ről $9,8''$ -re csökken, fázisa $0,95$ -ről $0,98$ -ra nő.

Mars: Lassuló előretartó mozgást végez a Scorpius, majd 3-tól az Ophiuchus csillagképben. Itt mozgása 17-én hátrálóvá válik, és 30-án visszatér a Scorpiusba. Éjfél előtt kel, az éjszaka második felében feltűnően látszik a délkeleti-déli égen. Fényessége rohamosan nő $-0,5^m$ -ről $-1,4^m$ -ra, látszó átmérője $11,8''$ -ről $16''$ -re változik.

Jupiter: A Leo csillagképben végzi lassuló hátráló mozgását mint feltűnő égitest. Az éjszaka első felében figyelhető meg, hajnalban nyugszik. Fényessége $-2,4^m$, átmérője $42''$.

Szaturnusz: Hátráló mozgást végez az Ophiuchusban. Éjfél körül kel, az éjszaka második felében a délkeleti-déli égen látható. Fényessége $0,3^m$, átmérője $18''$.

Uránusz: A Nap közelsége miatt nem figyelhető meg. 9-én együttállásban van a Nappal. Továbbra is előretartó mozgást végez.

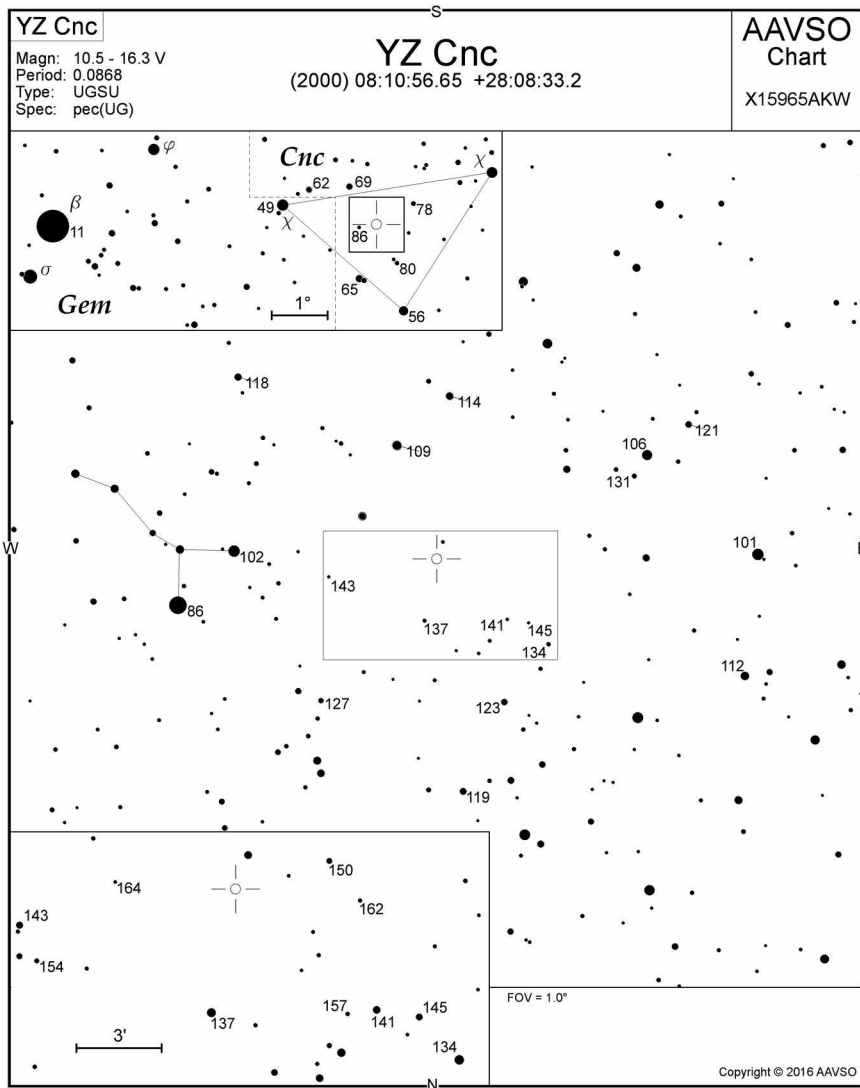
A Merkúr kiváló esti láthatósága

A bolygó legkedvezőbb esti láthatóságára kerül sor az évben. Március 22-i felső együttállása után április 3-án már biztosan megtalálhatjuk a $-1,3^m$ -s, 11° -os elongációban tartózkodó bolygót. A fényes telimerkúr ekkor $0,94$ fázisú, $5,5''$ átmérőjű, és egy órával nyugszik a Nap után. A hónap során kiválóan megfigyelhető lesz a lassan fogyó bolygó. Április 15-én kerül dichotómiába $7,2''$ -es átmérő és $-0,2^m$ fényesség mellett. A $19,5^\circ$ -os elongációban tartózkodó félmerkúr ekkor két órával nyugszik a Nap után, feltűnő égiteste esti egünknek. A fogyásnak indult sarló is jól megfigyelhető, izgalmas észlelés lesz április 27-én a már csak 2^m -s, és $0,18$ fázisú, de $10,0''$ -es vékony merkúrsarlót megpillantani, amely bő másfél órával nyugszik a Nap után.

Kiss Áron Keve

A hónap változója: az YZ Cancri

Rendhagyó módon egy korábbi, 2004-es ajánlóban már szerepelt SU UMa osztályú csillagra irányítjuk ismét észlelőink figyelmét. Az újabb felhívást részben az indokolja, hogy az YZ Cancri összehasonlító a közelmúltban jelentős revízió estek át, ami a tapasztalatok szerint sok esetben alapjául szolgálhat a fénygörbék későbbi nagyobb szórásának – különösen, ha nem jegezzük fel a térkép kódját vagy dátumát, ezáltal utólagos korrekcióra sincs lehetőség. Időközben a GCVS-be került

a normál kitörések között eltelt átlagos idő is, amit (köszönhetően a csillag heves változásait övező jelentős amatőrcsillagászfolyelemnek is) immár pontosítva, 11,3 napban tudtak meghatározni. Mindazonáltal az YZ Cnc, külföldi népszerűsége ellenére továbbra is meglehetősen alulészlelt a hazai

változósok körében. Pedig nagyobb távcsóvel teljes fénygörbéje végigkövethető, míg gyakran 12 magnitúdót is meghaladó kitörései, különösen szupermaximumai egészen kis távcsövekkel is jó eséllyel megfigyelhetők.

Bagó Balázs